

Sygn. akt *IV U 1373/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2019 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku T. W. – reprezentowanego przez opiekuna prawnego S. W.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanemu przez P. Terenową w J.

o rentę rodzinną z ubezpieczenia społecznego rolników

na skutek odwołania T. W.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J.

z dnia 16/08/2018 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J. z dnia 16/08/2018r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy T. W. prawo do renty rodzinnej rolniczej poczynając od dnia 6 czerwca 2018r.

Sygn. akt IV U 1373/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 lipca 2019 r.

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2018 r. znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, po rozpoznaniu wniosku z dnia 6 czerwca 2018 r., odmówił przyznania T. W. prawa do renty rodzinnej. W uzasadnieniu powyższego wskazano, iż komisja lekarska orzeczeniem z dnia 9 sierpnia 2018 r. uznała wnioskodawcę za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym od 28 maja 2018 r. Zatem, w ocenie ZUS niezdolność w/w do pracy nie powstała w wymaganym okresie określonym treścią art. 68 ustawy emerytalno - rentowej, co skutkuje odmową prawa do renty rodzinnej.

W odwołaniu, opiekun prawny całkowicie ubezwłasnowolnionego T. S. W. zakwestionował stanowisko organu rentowego zawarte w decyzji. Podniósł, że jego syn zachorował na pierwszym roku studiów tj. przed ukończeniem 25 roku życia. Wnosił o zmianę decyzji i przyznanie T. W. prawa do renty rodzinnej.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując te same argumenty, co w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

T. W. urodził się (...) W 2004 r. został całkowicie ubezwłasnowolniony, a jego ojciec S. W. został w październiku 2015 r. ustanowiony jego opiekunem prawnym.

W dniu 6 czerwca 2018 r. opiekun prawny złożył wniosek o rentę rodzinną dla T. W. po jego zmarłej w dniu 26 grudnia 2014 r. matce H. W..

Orzeczeniem Komisji Lekarskiej KRUS z 9 sierpnia 2018 r. T. W. został uznany za trwale całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym od 28 maja 2018 r. oraz trwale niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Stwierdzono też, że niezdolność w/w nie powstała przed 16 rokiem życia. Powyższe orzeczenie stało się podstawą decyzji wydanej w dniu 16 sierpnia 2018 r. o odmowie prawa do renty rodzinnej. Decyzja ta stanowi przedmiot zaskarżenia w sprawie.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

Na okoliczność ustalenia, czy T. W. jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym, niezdolny do samodzielnej egzystencji oraz czy niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 16 roku życia lub w okresach, o których mowa w pkt 1 lub 2 art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z 17 grudnia 1998 r., Sąd dopuścił dowód z opinii lekarza biegłego sądowego specjalisty z zakresu psychiatrii.

W oparciu o dane zawarte w dokumentacji medycznej i dane z akt sprawy możliwym stało się ustalenie, że T. W. cierpi na schizofrenię paranoidalną. Pod opieką specjalistyczną pozostaje od 1993 r. Był hospitalizowany w Oddziale Psychiatrycznym Szpitala w D. od 24 czerwca 1993 r. do 19 lipca 1993 r. Kiedy trafił do szpitala był studentem Wyższego Seminarium Duchownego w T.. Studiował tam w okresie od 1 października 1992 r. do 23 czerwca 1993 r. – przez jeden rok, po czym został skreślony z listy studentów oraz alumnów ze względu na stan zdrowia. Z danych zawartych w skierowaniu do Szpitala wynika, że od grudnia 1992 r. radykalnej zmianie ulegało jego zachowanie.

Kolejne hospitalizacje miały miejsce w 2000 r, w 2006 r. i w 2018 r. Od 15 stycznia 2019 r. przebywał na kolejnym leczeniu w Szpitalu (...).

Biegły ocenił, że T. W. jest całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym oraz niezdolny do samodzielnej egzystencji. Całkowita niezdolność do pracy nie powstała przed 16 rokiem życia, ale w trakcie nauki w Seminarium.

W opinii uzupełniającej, wydanej na skutek zarzutów KRUS, biegły sprecyzował, iż T. W. stał się całkowicie niezdolny do pracy i do samodzielnej egzystencji w grudniu 1992 r., w trakcie nauki w Seminarium. Analiza dokumentacji medycznej wskazuje bowiem, że już w grudniu 1992 r. toczył się proces psychotyczny o obrazie psychozy paranoidalnej.

(dowód: opinia sądowo - lekarska k. 15 – 17, zarzuty k. 21, opinia uzupełniająca k. 36 – 37, zaświadczenie z d. 28.03.2019 r. k. 31, dokumentacja w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy dokonał powyższych ustaleń na podstawie dowodów z dokumentów, którym w pełni dał wiarę, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego podmioty, w zakresie przyznanych im kompetencji i w przepisanej formie, a ich autentyczność i treść nie budziły wątpliwości.

Sąd podzielił też wnioski opinii biegłego z zakresu psychiatrii - opinii głównej i uzupełniającej uznając, że są one jasne, spójne, rzeczowe, fachowe, a treść opinii oraz sposób formułowania wniosków nie budzi wątpliwości. Opinie zostały wydane przez biegłego specjalistę właściwego w zakresie schorzeń i dolegliwości zgłaszanych przez wnioskodawcę, a biegły wyraził swoje stanowisko po wnikliwej analizie dokumentacji przebiegu leczenia. Również merytoryczna analiza poczynionych przez biegłego wniosków pozwala na przyznanie opiniom waloru wiarygodności. Analiza wyrażonego w nich stanowiska jednoznacznie wskazuje, że T. W. jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, niezdolną do samodzielnej egzystencji a niezdolność ta powstała w grudniu 1992 r., a więc gdy miał 20 lat, w trakcie nauki w szkole wyższej.

W zaskarżonej decyzji organ rentowy rozstrzygał o prawie T. W. do renty rodzinnej i badał spełnienie przez w/w przesłanek warunkujących jej uzyskanie.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2336) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny zmarłego:

- 1) emeryta lub rencisty mającego ustalone prawo do emerytury albo renty rolniczej z ubezpieczenia;
- 2) ubezpieczonego, który w chwili śmierci spełniał warunki do uzyskania emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy; przyjmuje się, że był on całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym.

Do renty rodzinnej są uprawnieni następujący członkowie rodziny zmarłego:

- 1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione,
- 2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka,
- 3) małżonek (wdowa, wdowiec),
- 4) rodzice

- jeżeli spełniają warunki do uzyskania takiej renty w myśl przepisów emerytalnych.

Natomiast zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z 17 grudnia 1998 r. (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1270) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności ustalonych w niniejszej sprawie stwierdzić należy, że T. W. spełnia przesłanki uzyskania prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce. Kwestią wymagającą przesądzenia w postępowaniu sądowym pozostawała data powstania jego niezdolności do pracy w gospodarstwie bowiem sam fakt owej niezdolności do pracy nie był sporny. Na podstawie wniosków dopuszczonej w sprawie opinii biegłego z zakresu psychiatrii możliwym stało się ustalenie, że niezdolność do pracy w/w w gospodarstwie powstała w trakcie nauki w Seminarium, na pierwszym roku studiów, a dokładnie w grudniu 1992 r., tj. gdy miał 20 lat, gdyż takie dane zawiera dokumentacja medyczna. Pierwsza hospitalizacja w/w miała miejsce 24 czerwca 1993 r. a w skierowaniu na leczenie szpitalne wskazano, iż od grudnia 1992 r. nastąpiły poważne zmiany w zachowaniu T. W.. Biegły w opinii określił je jako proces psychotyczny o obrazie psychozy paranoidalnej. Wniosek taki Sąd w pełni podziela. Sąd Okręgowy raz jeszcze pragnie podkreślić, że opinia sporządzona w sprawie przez biegłego psychiatrę jest wnikliwa i wyczerpująca, a wnioski w niej zawarte prawidłowo uzasadnione. Jako takie stanowiły podstawę ustaleń Sądu w sprawie.

Reasumując stwierdzić należy, że T. W. spełnia warunki uzyskania prawa do renty rodzinnej określone w treści art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalno – rentowej. W przypadku zaś spełnienia przesłanek określonych w art. 68 ust. 1 pkt 3, dziecko może zwrócić się o ustalenie uprawnień w każdym czasie. Świadczenie jest w zasadzie bezterminowe, jakkolwiek uzależnione od istnienia określonego stanu zdrowia.

Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia oraz ich prawną ocenę Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję Prezesa KRUS i przyznał T. W. prawo do renty rodzinnej rolniczej poczynając od dnia złożenia wniosku o świadczenie tj. 6 czerwca 2018 r.